

Znate li kad ostvarujete prvi uvjet za mirovinu?

Danas je među umirovljenicima i veliki broj onih koji su u mirovini gotovo jednako dugo kao što su i radili, a u nekim slučajevima i duže.

Objavio [Marijana Matković](#) - 25.10.2021 u 19:39

Znate li kad ćete steći **pravo na mirovinu**? Jeste li sretnik koji će u mirovinu moći ranije, možda i bez umanjenja, ili spadate u one koji mogu raditi dulje, pa ostvariti pravo i na bonus na mirovinu? Od novog Zakona o mirovinskom osiguranju 1998. godine, čija je primjena započela od siječnja 1999., dogodilo se još toliko intervencija u propise koje se tiču i dobne granice za mirovinu, da je većini to prevelika nepoznanica. Iako je ta odredba zakona ukinuta odavno, mnogi još uvijek misle da je na snazi odredba po kojoj se pune mirovine ostvaruju tek sa 67.

Prisjetimo se da se do tada u punu mirovinu moglo s 55 godina (žene) i 60 (muškarci), uz uvjet najmanje 15 godina staža. U prijevremenu mirovinu moglo se i s 5 godina manje te 30 ili 35 godina staža, ovisno o spolu. U vrijeme naših roditelja mnogo je onih koji su počeli raditi i priznao im se staž od 15 godina, tako da je značajan broj umirovljenika u relativno mladoj dobi ostvarivao pravo na mirovinu. Danas je zato među umirovljenicima i veliki broj onih koji su u mirovini gotovo jednako dugo kao što su i radili, a u nekim slučajevima i duže.

Aladrović: Drugi i treći stup imaju pozitivne učinke za osiguranike i hrvatsko gospodarstvo, ne mijenjamo ništa!

Jednaki uvjeti umirovljenja za žene i muškarce

Reformom koja je zacementirana Zakonom o mirovinskom osiguranju iz 1998. godine, dobna granica najprije se podiže za 5 godina za oba spola, tako da po tim pravilima u mirovinu idemo sa 60 i 65 godina i najmanje 15 godina staža. **Prijevremena mirovina** mogla se u početku ostvariti 5 godina ranije, uz 30, odnosno 35 godina staža, uz prijelazno razdoblje i podizanje granice dobi i staža po 3 mjeseca godišnje, što je još uvijek dobrom dijelu umirovljenika omogućavalo ranije umirovljenje. Puni uvjeti za mirovinu po tim izmjenama zakona stupit će na snagu u siječnju 2030. godine.

U to vrijeme u primjenu su uvedene i visoke stope umanjjenja prijevremenih mirovina, tako da su one za 5 godina ranijeg umirovljenja mogle biti i 21 posto manje.

Također, zbog europske konvencije o ukidanju spolnih nejednakosti, u međuvremenu su usvojene izmjene zakona po kojima i žene i muškarci po isteku prijelaznog razdoblja ubuduće idu u mirovinu uz jednake uvjete: Sa 65 godina i najmanje 15 godina staža, odnosno 5 godina ranije, uz najmanje 35 godina staža. Ako imate manje od 41 godine staža, te se mirovine umanjuju za svaki mjesec ranijeg umirovljenja, tako da jedan mjesec nosi 0,2 posto manju mirovinu, pa za 5 godina ona može biti 12 posto manja. To umanjjenje ne primjenjuje se za umirovljenike mlađe od 65 godina ako imaju 41 godinu staža.

Također, ako radite dulje od 65 godina, za svaku daljnji mjesec rada imate pravo na 0,34 posto višu mirovinu. Povećanje je moguće najviše za 5 godina duljeg rada (dakle, povećanje može biti do 20,4 posto).

>>Otprilike nakon 19 godina umirovljeniku će biti isplaćeno sve što je uplatio u MOD

U mirovinu sa 65 godina života i najmanje 15 godina staža

U međuvremenu je 2013. godine donijet zakon po kojem bi se dobna granica za mirovinu nakon prijelaznog razdoblja koje traje do 2030. godine automatski za oba spola počela povećavati na 67 godina, no nakon intervencija sindikata, taj je članak zakona stavljen van snage. Umjesto toga, Vlada je u zadnje vrijeme nešto bolje regulirala rad umirovljenika, ostavivši mogućnost da zadrže polovicu mirovine uz rad, što se odnosi i na one koji su ostvarili prijevremenu starosnu i one koji su u punoj starosnoj mirovini i u oba slučaja ostavlja mogućnost da umirovljenik zatraži preračun mirovine i ostvari višu mirovinu na temelju toga. Ipak, brojni stručnjaci i dalje vjeruju kako ćemo zbog izrazito lošeg odnosa broja osiguranika i umirovljenika i velikog iseljavanja mladih u naponu snage, iza 2030. godine ponovo morati aktualizirati razgovore o povećanju dobne granice za umirovljenje na 67 godina.

Dakle, trenutno u mirovinu mogu i žene i muškarci koji imaju 65 godina i najmanje 15 godina staža. No, žene to pravo mogu ostvariti i po prijelaznim uvjetima za umirovljenje, prema kojima se dobna granica pomiče po 3 mjeseca na godinu. Tako tijekom ove godine punu starosnu mirovinu mogu ostvariti žene koje imaju 62 godine i 9 mjeseci, iduće godine moći će to samo žene koje su napunile 63 godine, godinu kasnije sa 63 i 3 mjeseca i tako sve do 2030. kad se izjednačavaju po uvjetima za mirovinu s muškarcima.

>>Svaki drugi osiguranik izabire HRMOD za isplatu mirovine

Pravo na prijevremenu mirovinu

Pravo na prijevremenu mirovinu stječe se u oba slučaja sa 60 godina i 35 godina staža, s tim da se ta mirovina umanjuje – 0,2 posto po svakom mjesecu koji vam nedostaje do 65. godine. Umanjenja nema jedino ako ste navršili 41 godinu staža. No, za žene se opet primjenjuju prijelazni uvjeti za prijevremenu mirovinu, tako da one u 2021. u mirovinu mogu s 57 godina i 9 mjeseci te 32 godine staža i 9 mjeseci. Dobna granica i granica staža podižu se za 3 mjeseca godišnje, pa će iduće godine u mirovinu moći žene koje napune 58 godina i 33 godine staža i 2023. one s 58 godina i 3 mjeseca te 33 godine i 3 mjeseca staža, sve do 2030. godine, kad se po uvjetima u potpunosti izjednačavaju s muškarcima.

Umanjenje se primjenjuju do pune dobi koja je u određenom trenutku na snazi (na primjer ove godine do 62 godine i 9 mjeseci, iduće do 63), odnosno najviše za ukupno 5 godina.

>>Drugi mirovinski stup ne treba ukidati, ali istodobno treba jačati privatnu štednju

Provjerite kada ćete steći pravo na mirovinu

Ako ste zbog osobnih obiteljskih ili zdravstvenih razloga u fazi razmišljanja o tome kad biste mogli steći uvjete za mirovinu, najjednostavniji način za to da provjerite je jednostavan kalkulator na naslovnici [mrežnih stranica Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje](#).

Potrebno je skrolati do dna stranice, gdje u kalkulator možete unijeti datum rođenja i spol te doznati na koji datum ostvarujete pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu.

Valja znati da se i mirovina iz drugog mirovinskog stupa ostvaruje prema uvjetima iz Zakona o mirovinskom osiguranju i na temelju rješenja o pravu na mirovinu koje izdaje HZMO. Dakle, tek kad od HZMO-a dobijete rješenje o pravu na mirovinu može se pokrenuti i isplata sredstava s osobnog računa u fondu drugog mirovinskog stupa.

Autorica: Marijana Matković, novinarka-urednica serijala tekstova u projektu Moja mirovina

Projekt izrade i objavljivanja serijala tekstova pod naslovom Moja mirovina financijski je podržala Agencija za elektroničke medije, kroz projekt Poticanja novinarske izvrsnosti
